A. 1836.

ARNHEMSCHE COURANT

Zaturdag den 2 Januarij.

KONSTANTINOPEL, den 3den December.

De Turksche Courant behelst het volgende:

« Gelijk onzen Souvereïn in 't algemeen niets meer ter harte gaat, dan alle schade en nadeel van zijne onderdanen te weren, zoo begeert hoogst dezelve in 't bijzonder, dat er voor goed en gezond brood gezorgd worde, vermits zulks tot het dagelijksche voedsel van zijne getrouwe onderdanen behoort. Dienvolgens heeft Zijne Hoogheid reeds vroeger uitdrukkelijk gelast, dat de intendant der levensmiddelen de deugdzaamheid van het brood onderzoeke, en er voor zorge, dat het naar eenen bepaalden regel gebakken worde. Onlangs behaagde het den Sultan, uit bijzondere genade, naar eenige bakhuizen te zenden, en van hetzelfden gebakken brood zich proeven te laten voorleggen. Zijne Hoogheid bevond, bij eigen onderzoek, dat een gedeelte van het brood slechter was dan voorheen, en liet derhalve aan de hooge Porte (den groot-vizier) scherpe vermaningen uitvaardigen, waarvan de hoofdinhoud deze was: « De ambtenaren, die over het brood en andere noodwendige levensmiddelen opzigt houden, zullen voortaan met grooteren ijver en pligtbesef, dan tot dus verre geschiedde, hunne ambten waarnemen; dit is dringende noodzakelijkheid. De bakkers mogen slechts goed en gezond brood bakken. En opdat op geenerlei tijd of wijze tegen ons bevel gehandeld worde, zal men te Konstantinopel en in de drie landen (Rumili, Anadoli, Boszna) het brood van iedere bakkerij van tijd tot tijd in 't geheim onderzoeken, en ingeval het slechter bevonden wordt, dan voorheen, zoo wel eene proef van het brood als den bakker zelf aan de hooge Porte overzenden, opdat hij de verdiende straf ontvange. Van eenige nalatigheid van eenen ambtenaar, die met het onderzoek des broods belast is, moet dadelijk aan de regering kennis gegeven worden. Deze verordeningen betreffen ook de overige levensmiddelen.

ZWITSERLAND.

Bern 20 December. Van de zoogenaamde Wederdoopers, wier stil en vreedzaam gedrag algemeen geroemd wordt, onderscheidt zich thans eene in Emmenlab ontstane secte van Nieuwdoopers, door fanatieke woelingen. Deze secte heeft niet alleen der doopsgezinde verscheidene leden ontvreemd en ontrokken, maar ook een aantal gereformeerden, ja zelfs enkele katholijken, als rekruten onder hare banieren aangeworven, en in al hare bijeenkomsten wordt geleerd, dat de door zekeren *Steiger* ingevoerde doop der wedergeboorte de onvermijdelijke voorwaarde der zaligheid is, en dat alleen de zoodanigen den Heiland toebehooren, die dich van de lands kerk geheel afzonderen en geenerlei gemeenschap met hare leden meer hebben. Den 30 November l. l. vergaderden ongeveer 40 dezer lieden in een partikulier huis tusschen Trub en Eschholzmatt, maar op Luzernsch grondgebied gelegen; zekere stalknecht hield juist eene predikatie, toen er een landjager verscheen en te kennen gaf, dat op Luzerns grondgebied geene doopers vergaderingen gedoogd worden; dat de tegenwoordige dus dadelijk uiteen moest gaan, en de prediker hem naar Eschholzmath moest volgen.

LONDEN, den 26sten December.

Zaturdag II. zijn hier met den postwagen van Birmingham aangebragt drie kistjes, die aan drie verschillende huizen geadresseerd waren; een daarvan, aan den heer *Miller* geadresseerd, was op het punt om door diens vrouw geopend te worden, toen de heer *Miler* gelukkig tusschen beide trad en zulks belette. Geen correspondent in Birmingham hebbende dan zijn broeder, van wien hij menigmaal kisten ontving, maar nooit zoo klein, noch van zulk eene gedaante, had hij aanstonds kwaad vermoeden gekregen, en bij voorzigtig onderzoek werd ook bevonden, dat het kistje eene helsche machine was, 6 ponden buskruid bevattende, die, bij onvoorzigtige opening, eene onmiddellijke verschrikkelijke ontploffing moesten veroorzaken. Zich haastende naar het posthuis, werd ook de opening van een tweede, en zelfs nog de bestelling van het derde voorgekomen. De politie doet haar uiterste best om de bedrijver van zulk eene helsche daad op te sporen.

Eergisteren werd ter beurze het gerucht verspreid, dat dien ochtend het schip de *Josephine* van New-York te Dover aangekomen was, des presidents boodschap bij de opening van het congres medegebragt had, en de toon van die boodschap vijandig tegen over Frankrijk luidde. Bij dezen eersten indruk vielen onze 3 pCts. gecons. ½ pCt., doch herstelden zich weldra, bij de bedenking, dat die boodschap eerst den 7den December moest uitgesproken worden en dus nog niet wel kon zijn aangekomen.

PARIJS, den 28sten December.

De *Moniteur* meldt, dat Frankrijk de bemiddeling van Engeland in het geschil met Noord-Amerika heeft aangenomen.

— Berigten uit Afrika melden, dat het fransche leger waarschijnlijk den 18 te Oran zou teruggekeerd zijn, om drie dagen daarna op Tlemsen aan te rukken. De nederlaag van *Abd el Kader* heeft algemeenen schrik onder de naburige volksstammen verspreid. Daarvan wil men gebruik maken, om zonder veel opofferingen alle deelen der provincie te leeren kennen. Tlemcen denkt men zonder slag of stoot in te nemen.

— De voorziening in cassatie van *Avril*, medepligtige van den moordenaar *Lacenaire*, is van de hand gewezen. *Lacenaire* heeft verklaard nog vele ontdekkingen te zullen doen. Men zegt, dat hij de dader of medepligtige van niet minder dan 15 moorden is.

— De jongste berigten uit Madrid melden, dat het Spaansche ministerie thans de drie ontwerpen van wet, bij de jongste troonrede toegezegd, heeft voorgedragen. De minister van binnenlandsche zaken heeft dat, betrekkelijk de vrijheid drukpers, in de tweede kamer der cortes gelezen, terwijl de raad-president dat, betrekkelijk de ministeriele verantwoordelijkheid, aan de eerst kamer heeft voorgedragen. Nadat de bedoelde drie ontwerpen zullen zijn aangenomen, zal de regering nieuwe cortes bijeenroepen, om derzelver goedkeuring op het thans gevolgd wordende staatkundige stelsel te vragen, en dezelve tot de eindelijke vaststelling der grondwetten van de monarchie te doen medewerken.

's GRAVENHAGE den 30sten December.

Heden heeft de Kamer van appel van het hoog-geregtshof alhier uitspraak gedaan in de zaak van den voormaligen predikant *H. P. Scholte* en mede appellanten, ter zake van een tegen hen de Gorinchem gewezen vonnis, wegens het houden van niet verlofde vereenigingen. Dit vonnis is door het hoog geregtshof bevestigd geworden, en tevens zijn de appellanten in de kosten van het proces verwezen.

AMSTERDAM, den 31sten December.

Beurs van den 30sten December.

De berigten uit Spanje behelzen weinig bijzonders; doch het ontbrak niet aan verschillende geruchten; men sprak van den dood van don *Carlos*, van eene luisterrijke overwinning, door *Cordova* op het leger der Carlisten behaald: doch worden beide geruchten zeer in twijfel getrokken.

Nopens de finantiéele gesteldheid van Spanje verspreidde men insgelijks gunstige tijdingen; men wilde, dat *Mendizabal* binnen kort een uitgewerkt plan aan de cortes zoude voordragen, waarin alle niet rentegevende schulden bijzonder begunstigd zullen worden, en deze geruchten gegrond of niet gegrond, hebben op de Spaansche schuldbrieven een gunstig gewerkt.

Spanje. Ardoins hebben gisteren te Antwerpen eene belangrijke verbetering ondervonden, hetwelk ook hier het geval was; stukken van 85 bleven, na eenige, doch niet aanmerkelijke fluctuatien, ten slotte 52⅝; groote 52 pCt. bij zeer geanimeerde affaire; Fransche uitgeleide zijn van 19 tot 19⅜ gerezen en tot dezen koers gezocht gebleven; er worden groote posten passive aangekocht; de prijs bleef daardoor 17⅛; deferred insgelijks gezocht en met 26, 26¼ ook ⅛ betaald.

Holland. Onze binnenlandsche effecten blijven geheel zonder verandering op hun aangenomen standpunt; niettemin was de omzet in 2⅝ pCt. vrij aanmerkelijk; de sluitingskoers is 54⅛ à 55; 5 pCt. gezocht en met 102¼ betaald; in de overige effecten ging weinig om; kasbiljetten bleven 24⅛; oude sijndicaat 9⅛; nieuwe 79⅛, en aandeelen handelmaatschappij 123¾.

Rusland. Oude en nieuwe Russen gezocht, 105⅝ à ¾ gebleven; Russen van 1831 en 1833 96⅜ à ⅝; roebels 67⅞ à ⅞; alles echter bij zeer geringe affaire.

Oostenrijk. 5 pCt. metalliken in kleine postjes met 99, dito 2½ pCt. met 57¼ betaald.

Alle Zuid Amerikaansche schuldbrieven zonder meldenswaardige verandering.

Beurs van den 31sten December.

Wij hebben heden geene nadere berigten uit Spanje ontvangen; doch

hebben zich de loopende geruchten, nopens den dood van don *Carlos* en verscheidene overwinningen, door de Christino's behaald, bevestigd.

Over het algemeen was heden de handel in Spaansche schuldbrieven minder geanimeerd dan gisteren: Ardoins bleven iets flaauwer; passive en uitgestelde echter meerder gezocht, bij eenige affaire.

Alle onze binnenlandsche fondsen waren ie s hooger, ook Russische en Oostenrijksche tot iets verbeterde koersen te plaatsen.

Blijvende prijzen ten 4½ uur.

Nederland 12½ pCt. 65⅛; 5 pCt. 102½; kasbiljetten 24⅛; oude zijdaant 65; nieuwe 79⅛ pCt.; Amsterdamsche handelmaatschappij 128½.

Spanje. Ardoins, kleine stukken 52⅝; groote 51⅝ à ½; Fransche uitgestelde 19⅜ à ½; ditto Engelsche 18¾. Deferred 26½ à ⅝.

Rusland. Oude Russen 105¾ à ⅞; nieuwe 106⅜ à ½; Russen van 1831 en 1833 96½ à ¾; retours 67⅞ à 68, bij eenige affaire.

Oostenrijk 5 pCt. Obligatiebrieven 90 pCt.; ditto 2½ pCt. 58 pCt. nieuwe Weener guldens 71⅝ à ¾.

Barometerhoogte te Arnhem.

Den 31 Dec. 1 El ¼ Palm 8 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 8 D
Den 1 Jan. 1 El 3 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 13 D

*** Bij C. A. THIEME, te *Arnhem*, is van de pers gekomen, en in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

De Tweede Druk,

VAN DEN

GELDERSCHEN VOLKS-ALMANAK

voor het Jaar 1836.

DOOR

O. G. Heldring,

Predikant te Hemmen.

Met vier plaatjes en een Muzijkstukje.

Tweeden Jaargang.

INHOUD:

Kalender; Weerteekenen; Tuinwerk; Gedachten van Volksvrienden; Opgave der Markten en Kermissen en der Middelen van Vervoer in de Provincie; Stand der Bevolking van *Gelderland*. — Mengelwerk: Aan den Geldersch-n Volks-Almanak *Geldersche Volksfeesten*: Het Driekoningen feest; Het Schuttersfeest te *Hattem*. — *Geldersche Oudheden*: De Romeinsche Grafsteen te *Doodewaard*; Het Klooster te *'s Gravendaal* — *Geldersche Zeden en gewoonten*: Een Bruiloft in de omstreken van *Borculo*; De oskeskermis. *Geldersche Geschiedenis*: BALDERIK en ADELA; KAREL VAN EGMOND, Hertog van *Gelder*; Op Hertog KAREL VAN GELDER; Het Dorp *Driel* in de *Overbetuwe*; De Winterprijs op het Dorp; Brief van Meester MAARTEN BAKERMAN; *Geldersche zeden*: Hoe Meister MAERTEN BAKERMAN Bos JOOSTEN en schat dee vinden; Is dat Geldersch? — *Geldersche Poëzij*: Bij het graf mijner Moeder; Bede eener hopende Moeder; Op Vader Willem's Verjaardag; Op het huwelijk van eenen Vriesschen predikant met een Geldersch wijfje; De Speelman; De Fleur; Natuur; Gedachtenis bij de beschouwing der Natuur; Droomen; Hulde aan de Vriendschap; Op de afgebrande en herbouwde kerk der Hervormden te *Gendringen*; Raad aan ongehuwden; Zedigheid en Beschaving; De Nachtwaker. Het bijgeloof der 16e vergeleken met dat der 19e Eeuw. — *Geldersche beroemde Mannen*: WILLEM SLUITER; GIJSBERTUS CUPERUS; *Geldersche Hutspot*. — De Komeet.

De prijs op ordinair papier is . . . . . *f* 0 75
Dito in karton 1 00
Dito velin, vergald en met een in koker 1 80

N. B. *De reeds laatste deelen worden niet in commissie verzonden, maar moeten voor rekening worden ontboden.*

Den 22sten December 1835, is te *Opheusden* overleden de Heer *E. H. AMMON*.

§ † § UIT DE HAND TE KOOP, binnen de † † † Stad *Doesburgh*, om met 1°. Februarij 1836, of eerder, de koopen worden aanvaard, een WINKEL HUIS, met een daarachter gelegen TUINTJE, voorts ACHTERHUIS en BUITENTUIN. — In het Huis, staande op den besten stand en in het drukste gedeelte der Stad, bevindt zich eene Winkelnering, hoofzakelijk in *Tabak*, *Thee*, *Koffij* en *Kruidenierswaren* bestaande, waarin door eene meer dan eene halve eeuw ongestoorde en thans nog met het beste gevolg wordt geconti-

nueerd. Het pakhuis, zeer geschikt tot berging van goederen, zoo als thans gebruikt wordt, is in de nabijheid van dit huis gelegen. De buitentuin, van eene bijzondere grootte, zeer aangenaam aan en nabij de Stadswallen, meest met vruchtdragende BOOMEN en PLANTSOEN beplant, is tevens voorzien van eenen fraaijen KOEPEL, met allerheerlijkst uitzigt over de rivier den *Yssel* hebbende. De koopen van het huis kan, des verkiezende, de voorhanden zijnde WINKEL-GOEDEREN tegen billijke taxatie en *met* of *zonder* pakhuis en buitentuin, te zamen of afzonderlijk, overnemen, terwijl hij tevens voor het grootste gedeelte de gelden hierin, tegen 4 pCt., kan gevestigd houden.

Nadere informatien zijn hieromtrent, onder letter A, mits met *vrachtvrije* brieven, bij den Boekhandelaar *H. KETS*, te *Doesborgh*, te bekomen.

Openbare Verkoop van vast Goed.

In het *Koffijhuis* het *Zuijnshoofd*, binnen de Stad *Zutphen*, zal, door het ministerie van den te *Zutphen* residerenden Arrondissements-Notaris Mr. *M. J VAN LÖBEN SELS*, op Donderdag den *14 Januarij 1836*, des namiddags om *drie uren*, bij inzet worden geveild, en veertien dagen daarna, zijnde Donderdag den *28 dier zelfde maand*, terzelfder ure en plaats, naar genoegen geldende, finaal worden verkocht:

1°. Een HUIS en ERVE, het *Broekslag* genaamd, met het daarom gelegen BOUW- en WEIDELAND, te zamen groot 1 Bunder, 90 Roeden en 60 Ellen, in *Empe*, onder *Bezuumen*, bij het Kadaster voorkomende onder Sectie A, No. 502 tot en met 505.

2°. Een stuk BOUW- en WEIDELAND, ook bekend onder den naam van het *Broekslag*, groot ongeveer 2 Bunders, 90 Roeden en 23 Ellen, gelegen onmiddellijk naast het vorige perceel. — En

3°. Eene WEIDE, de *Groenlanden* genaamd, gelegen in *Noord-Empe*, onder *Voorst*, groot ongeveer 1 Bunder, 48 Roeden en 19 Ellen, Sectie F, No. 23.

Nadere informatien, zoo mede de conditien der veilingen, zijn te bekomen bij den bovengenoemden Notaris *VAN LÖBEN SELS*.

† † † Men vraagt te koop een EIKEN HOUT, lang † † † 8 ellen 6 palmen, zwaar 6½ palm, op de lengte van 2 el § len, geschikt om een MOLENAS van te maken; alsmede een EIKEN HOUT, lang 3 ellen en 6 palmen, zwaar 6½ en 6 palmen, om een WINDBALK of PEULUW van te maken.

Adres met vrachtvrije brieven, onder Litt. L., aan de ERVEN *VALCKENIER*, Boekverkoopers te *Kampen*.

† † † Men is voornemens, op Dingsdag den 5 Januarij, des † † voormiddags ten elf ure, in het huis staande en gelegen † beneden in de Bakkerstraat dezer stad, Lett. A No 84, *publiek* en *stuksgewijze* aan de meest biedenden te verkoopen: eenen kortelings geheel nieuw ingerigten en zeer net bewerkten KRULDENIERS WINKEL, met de daartoe behoorende mede geheel nieuwe THEEBUSSEN, DOOZEN, POTTEN, SCHALEN, GEWIGT, enz. Zijnde een en ander te zamen inmiddels uit de hand te koop.

ZEGT HET VOORT.

§ † § Aan eene Dame, of gehuwde lieden zonder kinderen, § § § van den fatsoenlijken stand, verlangt men te verhuren een *zeer net gemeubileerd* BOVENHUIS, in het aangenaamste en vrolijkste gedeelte der Stad *Arnhem*. De zoodanigen, welke daarop reflecteren, gelieven zich, met vrachtvrije brieven, te adresseren, onder Letter G. J., bij den Boekhandelaar *W. J. KRUYT*, te *Arnhem*.

*** Den 15den December 1835 heeft de Boekhandelaar *G. J. BISSEUW*, te *Wijnaerwijk*, aan het Gemeente Bestuur zijner Woonplaats, ter vertaling in het Nederduitsch, vertoond: *Essai sur l'art d'être heureux*, *par* J. DROZ.

*** Bij *N. VANDERMONDE*, Boekhandelaar te *Utrecht*, komt heden van de Pers:

Eene RIVIER- en WATERSTAATKUNDIGE MEMORIE met eene *uitvoerige kaart* betreffende den belangrijksten Ring der Hoofdbevloeijingen in Nederland, tusschen het Pannerdensche Kanaal, Neder-Rijn en Lek, de Waal, Merwede en de Noord tusschen Dordrecht en Krimpen; benevens de beschrijving van de hoogst bekende Rivieroverstroomingen dezes Rings in 1809 en 1820.

Alsmede de eindelijk ontworpene daargestelde nieuwe Bedijkingen Ontlastings- en Schutsluizen, Maalboezems en Kanalen, met de voorgestelde daaraan uitende Vervolg Bedijkingen over de reeds hoog boven de Zeevloeijen opgestoofde Landen van den in 1421 verdronken Zuid-Hollandschen Waard; tot beschutting der zeer diep en gevaarvol duinender gezonken liggende Alblasserwaard enz., door middel van eene ruime NIEUWE MERWEDE, ter ontlasting van de hooge Rijn-, Maas- et Waalwateren tot in het Hollands Diep.

Door den Staatsraad Inspecteur Generaal van 's Rijks Waterstaat J. BLANKEN Jansz., in groot 4°. à *f* 6,50.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.